

KAMIL JANIAK

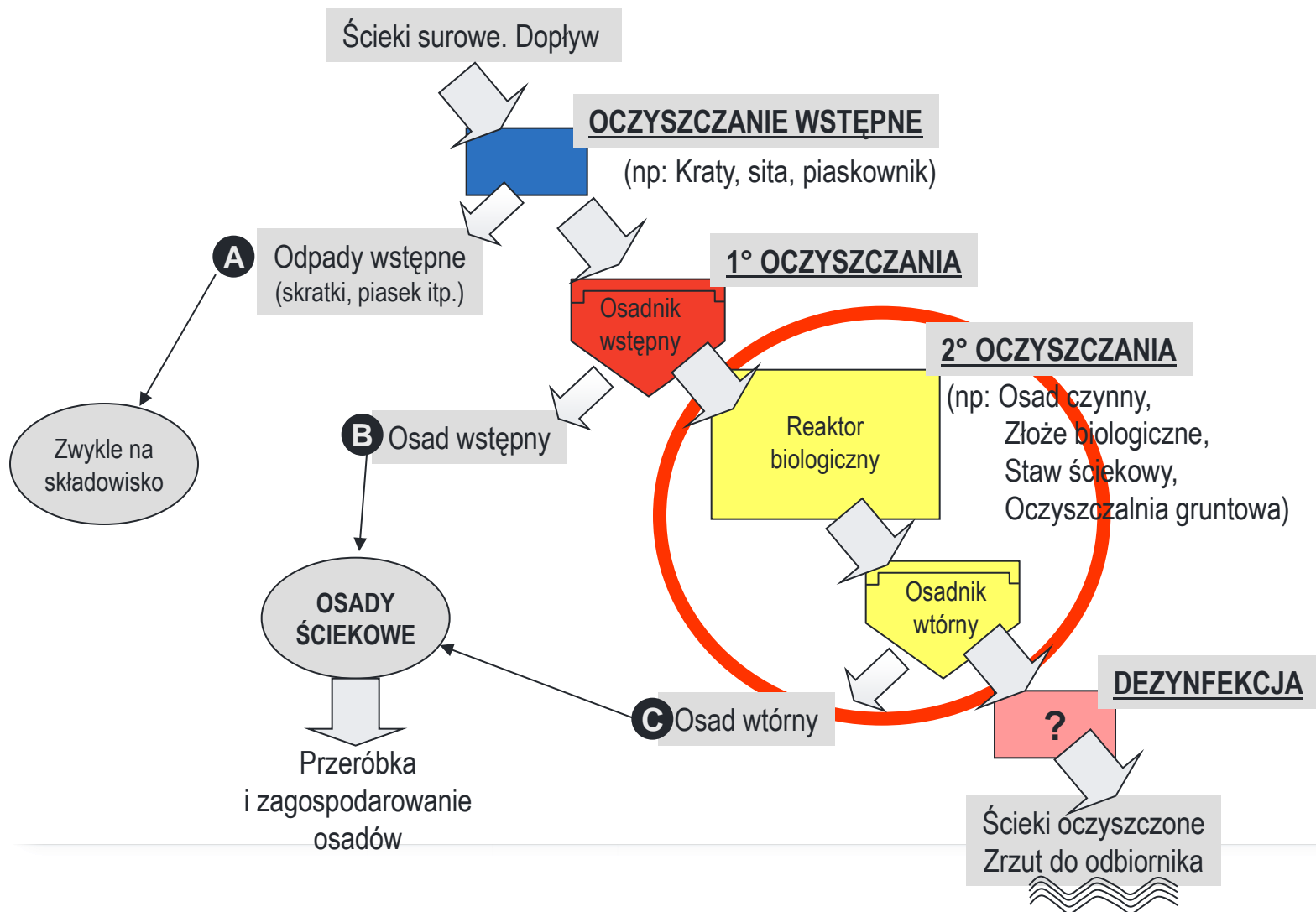
DENITRYFIKACJA

Oczyszczanie ścieków podstawy - kurs
Wydział Inżynierii Środowiska, Politechnika
Wrocławska

WROCŁAW, 2025

Najważniejsze elementy oczyszczalni ścieków

Denitryfikacja

Reakcja

Niewielka w stosunku
do NO_3 ilość

Związane z
wbudowaniem
 NH_4

Tlen jest inhibitorem tej reakcji

Wartości liczbowe celowo pominięte

Denitryfikacja

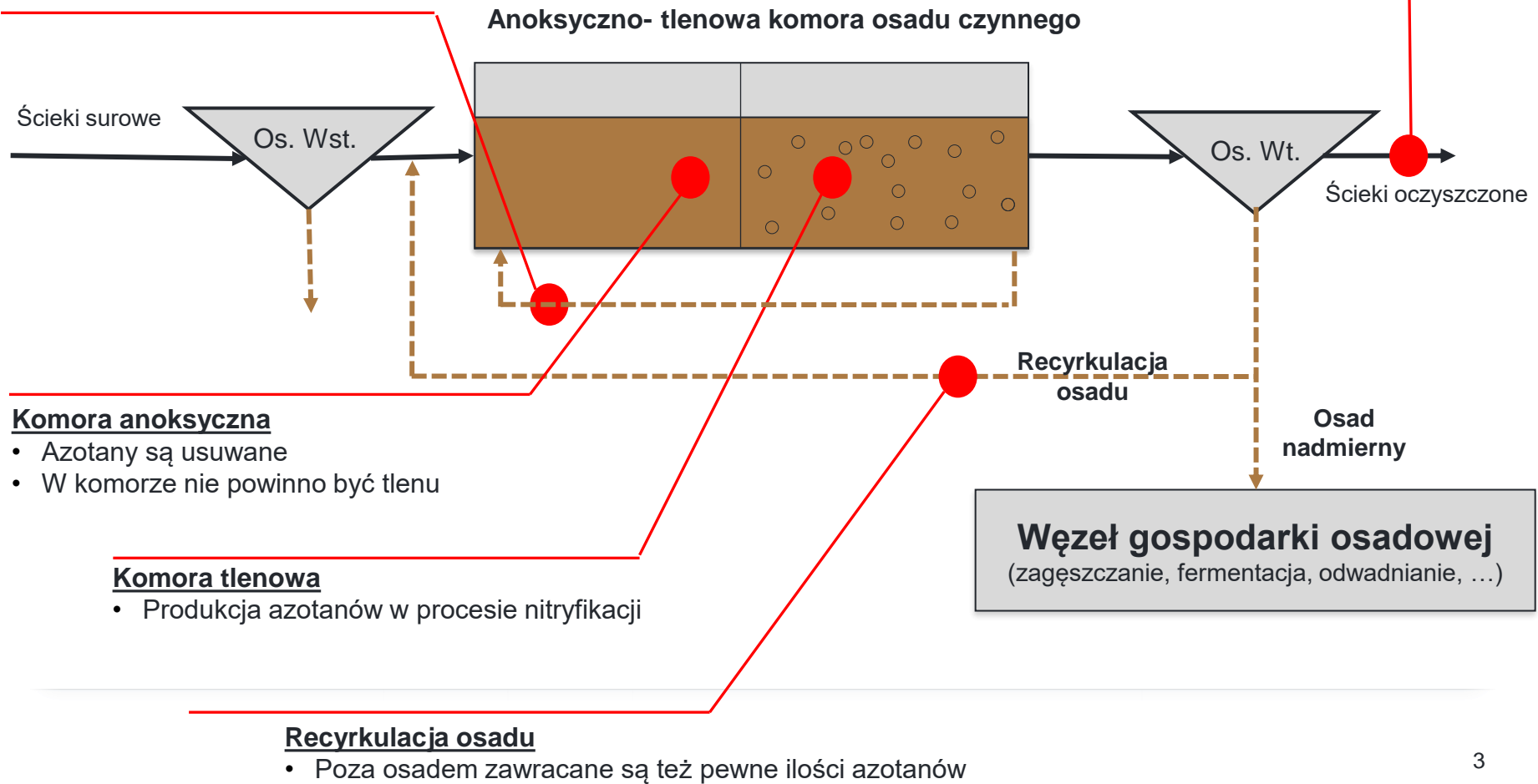
Najprostszy układ technologiczny

Recyrkulacja azotanów

- Wytworzone w nityfikacji azotany są zawracane do komory anoksydacyjnej
- Wartość recyrkulacji wynosi zwykle kilkaset % Q_{dopl}

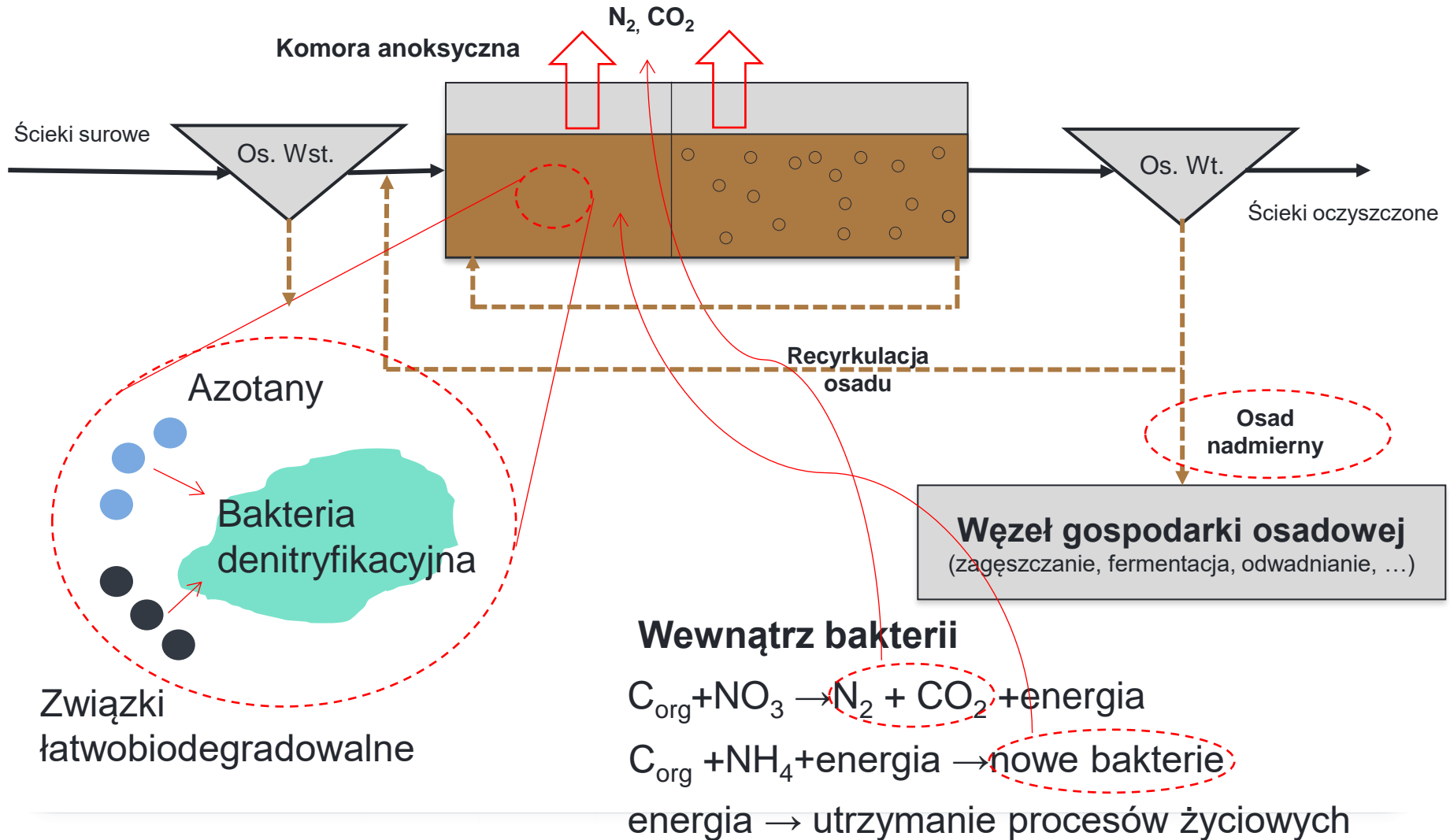
Ścieki oczyszczone

- Zdecydowanie mniej azotanów niż w układzie tylko z komorą tlenową

Denitryfikacja

Przebieg – komora anoksyiczna

Denitryfikacja

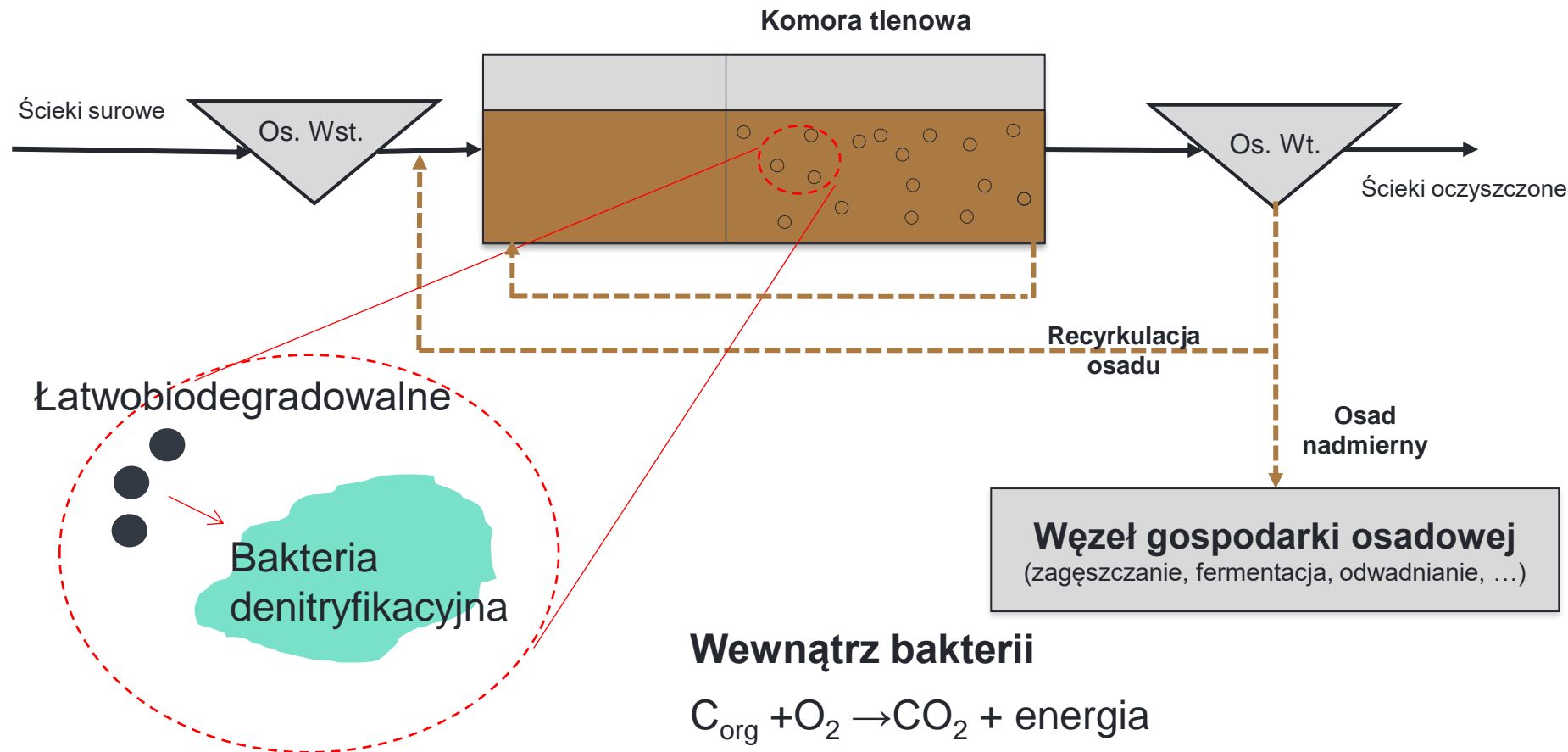
Przebieg – komora anoksyczna

---

1. Związki łatwobiodegradowalne oraz azotany są asymilowane przez bakterie heterotroficzne.
2. Wewnątrz komórki bakteryjnej dochodzi do utleniania związków organicznych azotanami.
3. Energia uzyskana z utleniania wykorzystana zostaje na przyrost (razem z nieutlenionymi związkami organicznymi) oraz pozostałe procesy życiowe.
4. Przyrost nitryfikantów jest powolny i bardzo zależy od temperatury.

Denitryfikacja

Przebieg – komora tlenowa – w typowych warunkach

Bakterie denitryfikacyjne zwykle mają zdolność prowadzenia również procesów tlenowych. To są pospolite heterotrofy.

Wewnątrz bakterii

energia → utrzymanie procesów życiowych

Denitryfikacja

Przebieg – komora tlenowa – w odpowiednich warunkach

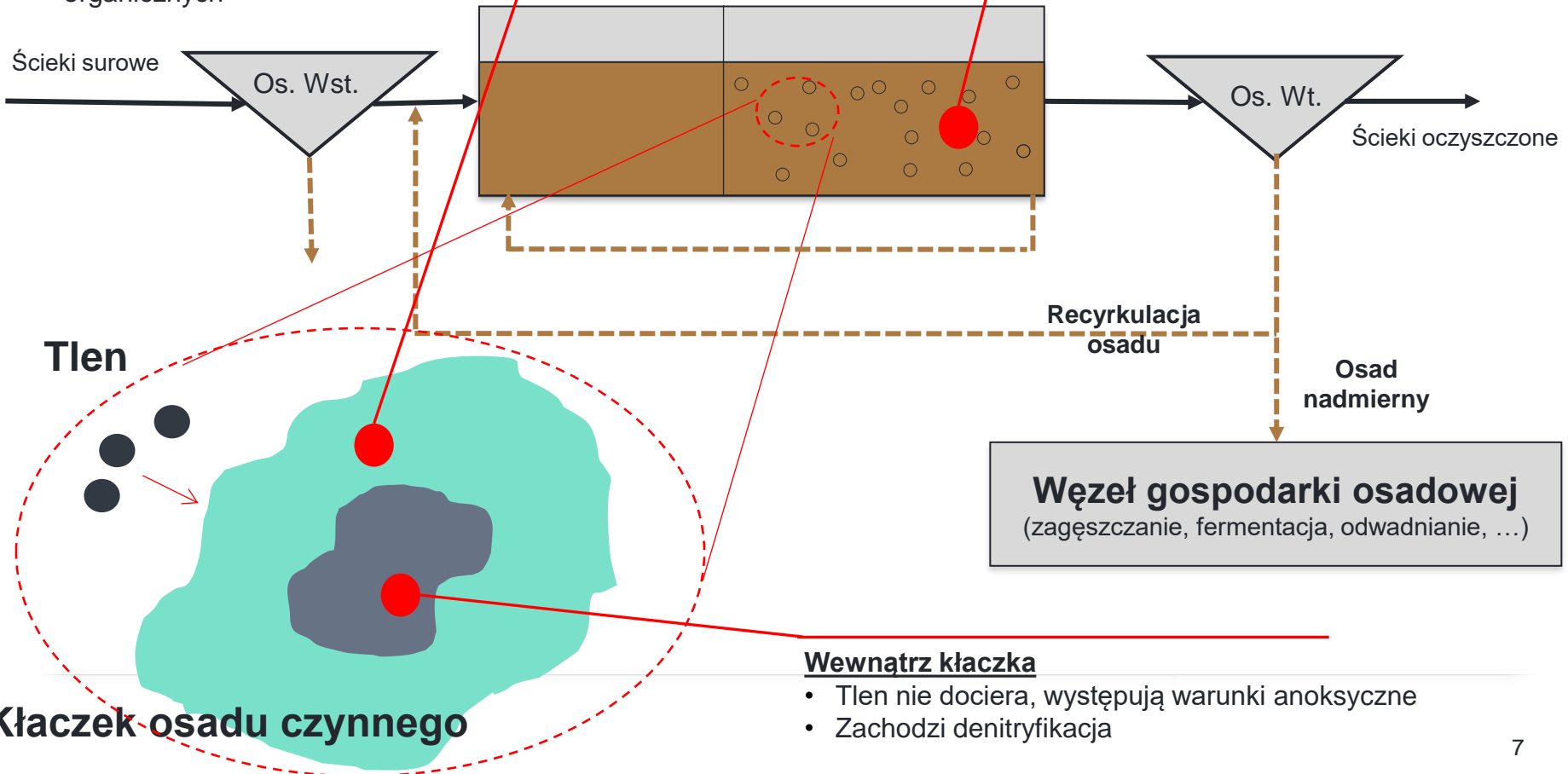
Na zewnątrz kłaczk

- Występują warunki tlenowe
- Zachodzi nitryfikacja
- Zachodzi tlenowe usuwanie związków organicznych

Warunki tlenowe

- Musi być niskie O_2 , zwykle $1.0 - 0.5 \text{ gO}_2/\text{m}^3$

Komora tlenowa

Tlen

Recyrkulacja
osadu

Osad
nadmierny

Węzeł gospodarki osadowej
(zagęszczanie, fermentacja, odwadnianie, ...)

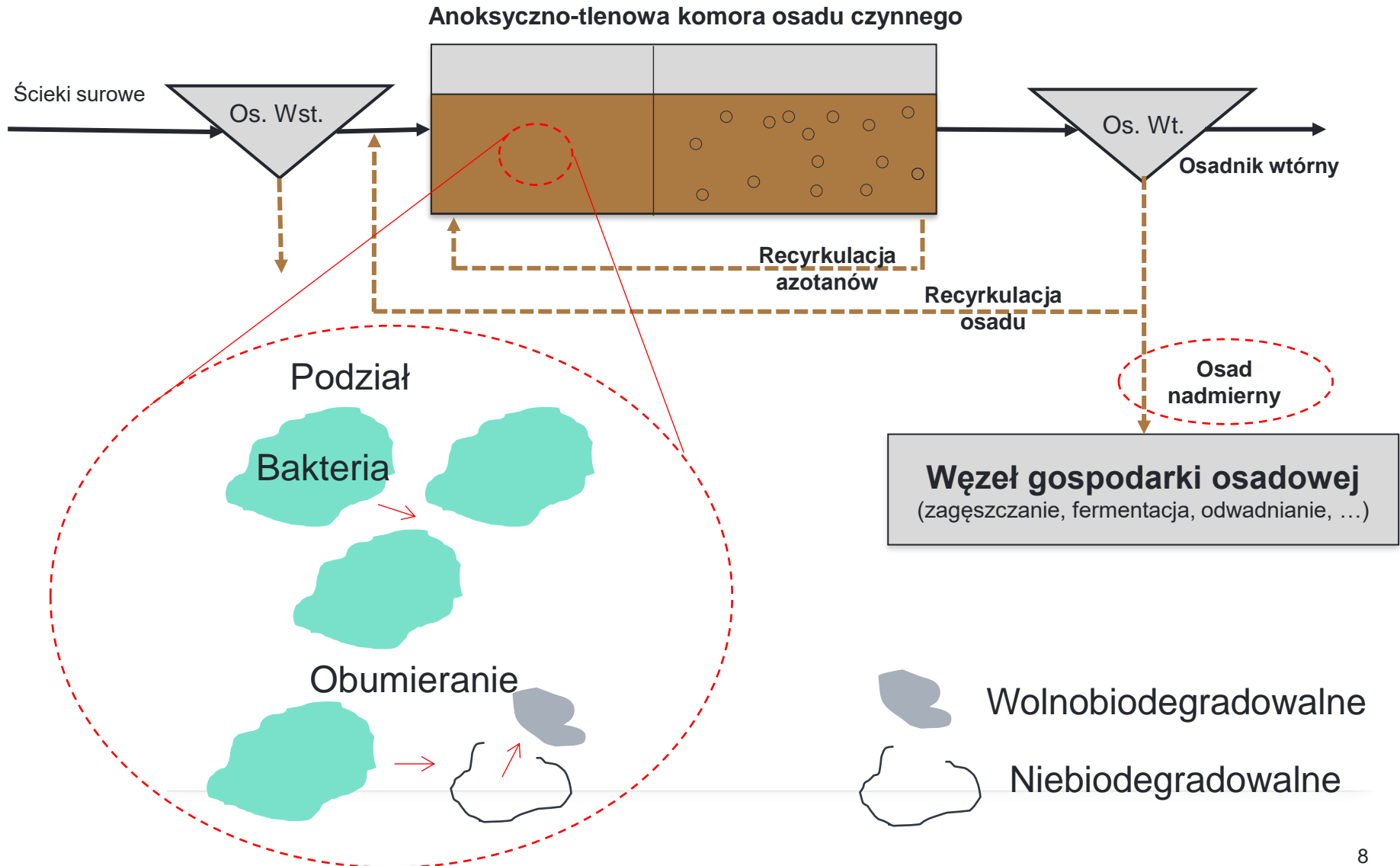
Wewnątrz kłaczk

- Tlen nie dociera, występują warunki anoksyczne
- Zachodzi denitryfikacja

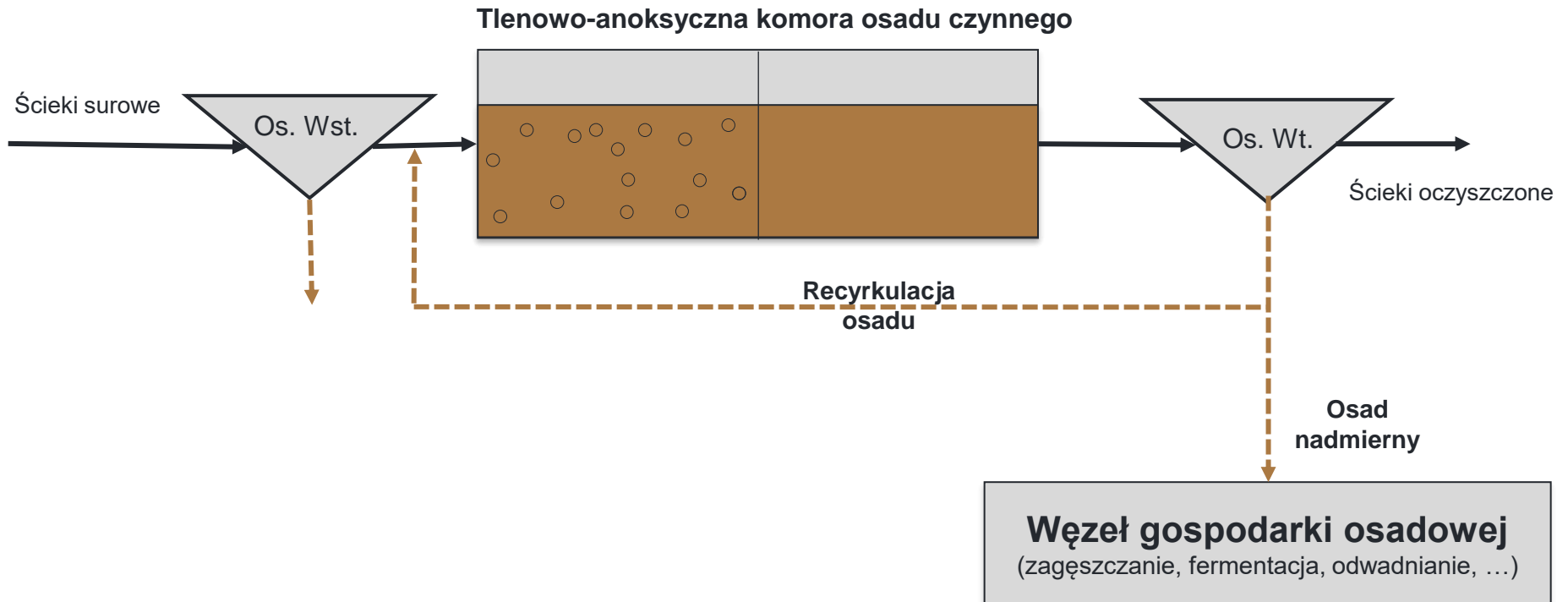
Denitryfikacja

Bakterie

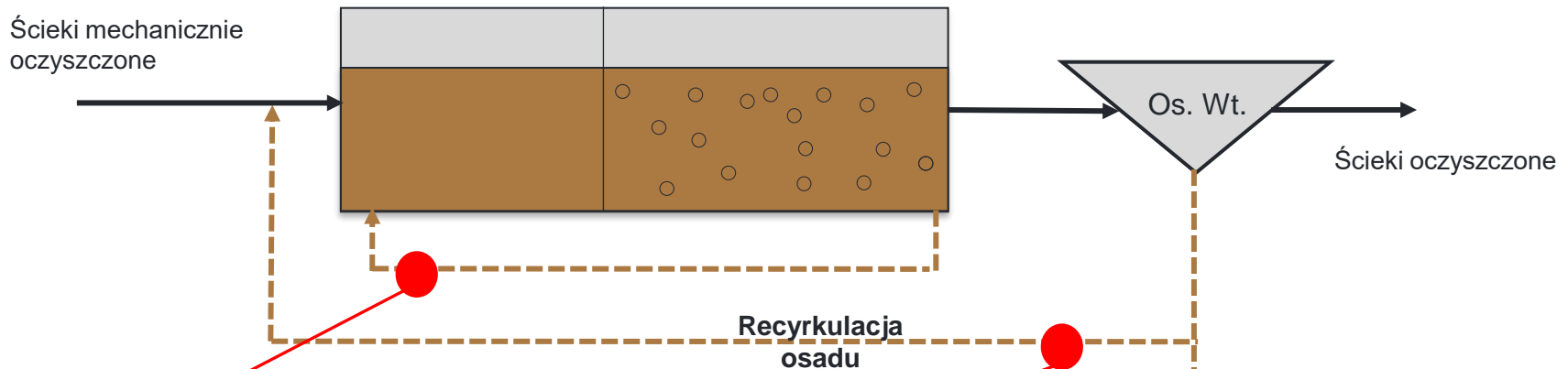
Denitryfikacja

Dlaczego nie taki układ?

Denitryfikacja

Rola recyrkulacji azotanów

Zbyt mały ładunek azotanów jest zawracany tym strumieniem

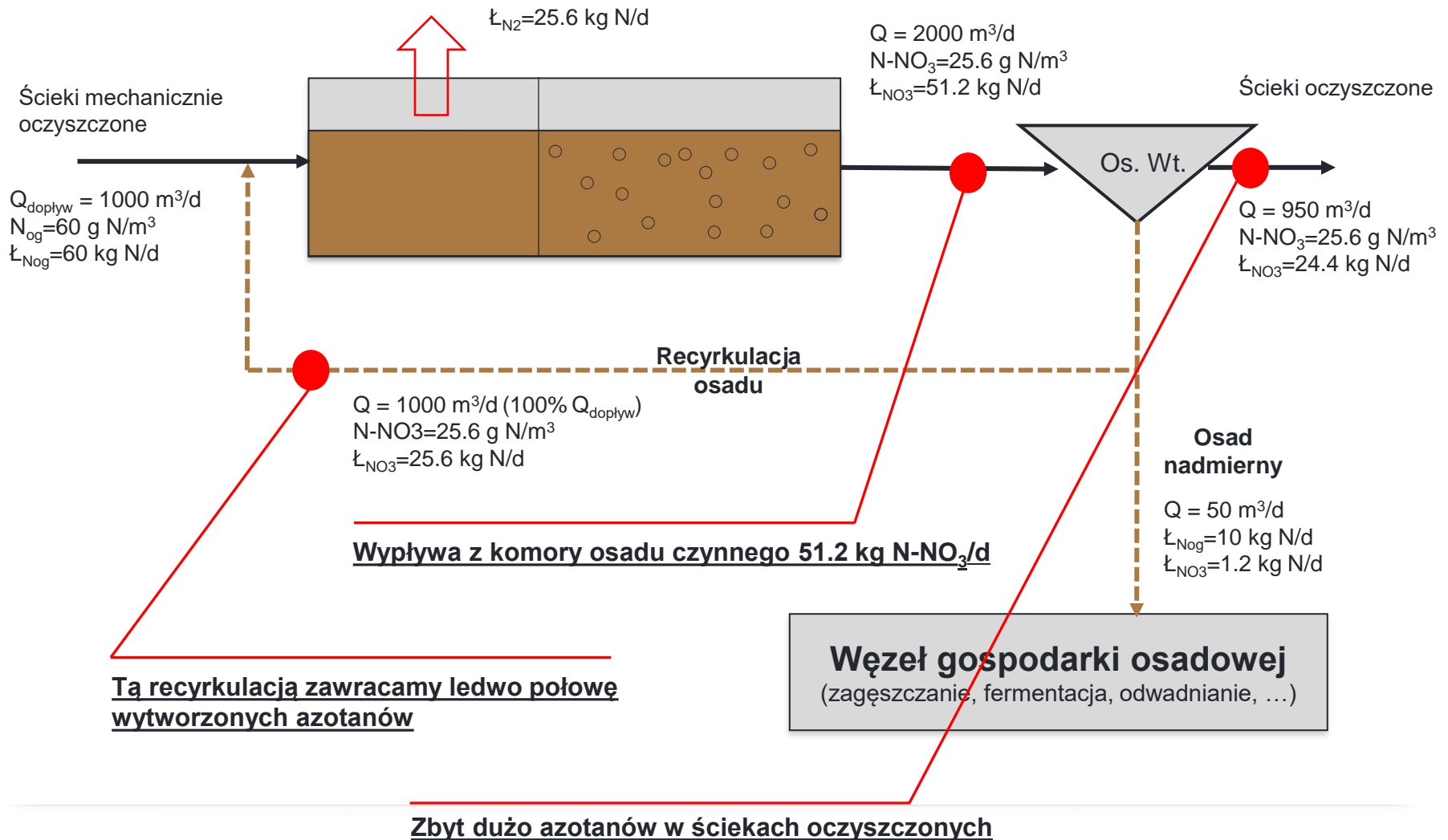
- Zwykle ta recyrkulacja wynosi 50-100% Q
- Oznacza to, że tym strumieniem zawracane jest 33% – 50% azotanów
- To zbyt mało, żeby zapewnić odpowiednią jakość ścieków oczyszczonych

Ta recyrkulacja służy zawracaniu dodatkowego ładunku azotanów

- Zwykle ta recyrkulacja wynosi kilkaset % Q
- Tym strumieniem zawracane jest większość wytworzonych azotanów
- Dzięki niemu możliwe jest usunięcie większości azotanów w komorze denitryfikacji i spełnienie norm jakości

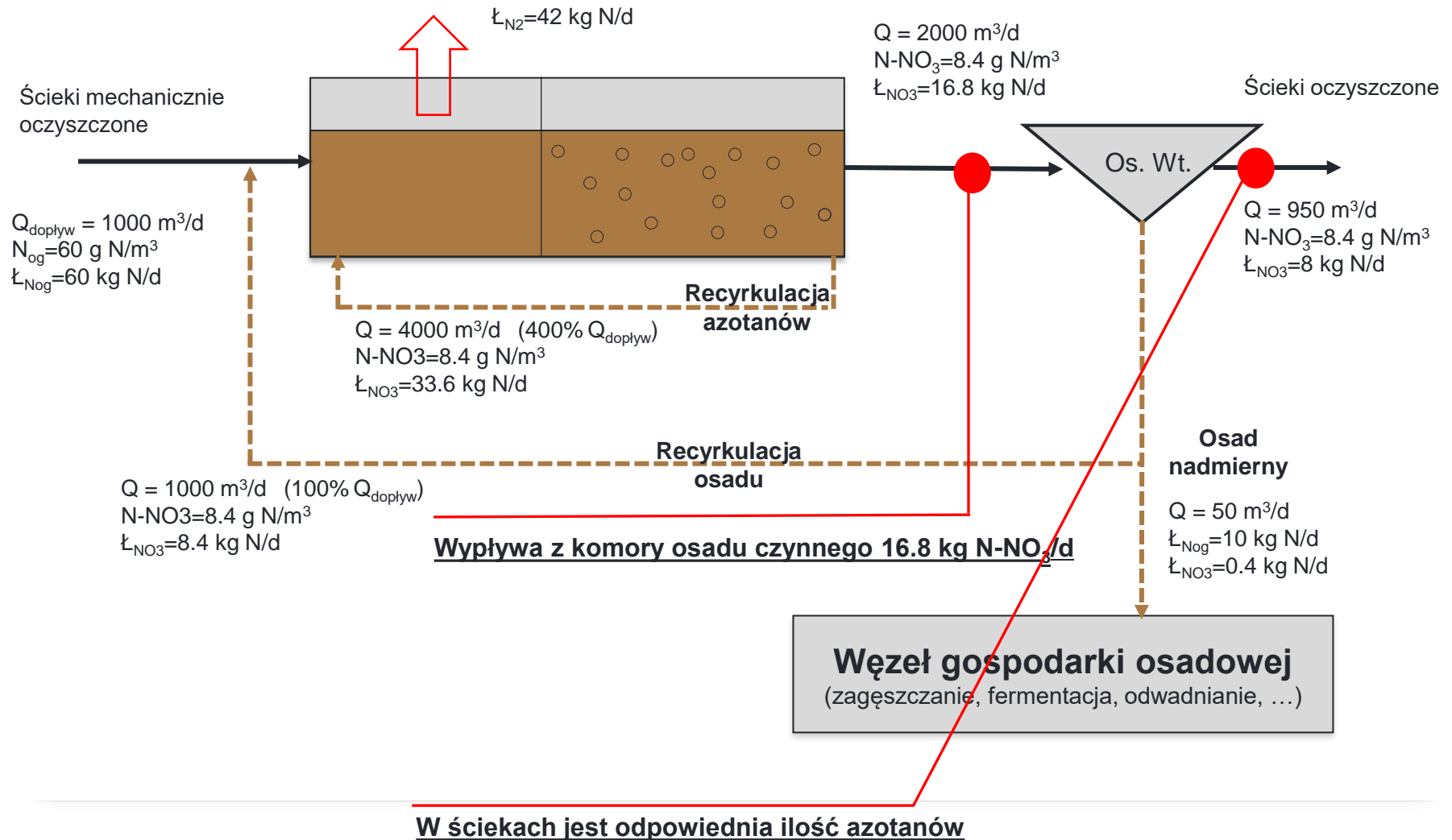
Denitryfikacja

Rola recyrkulacji azotanów

Denitryfikacja

Rola recyrkulacji azotanów

Denitryfikacja

Parametry technologiczne

Wiek osadu > 10 d (układ AX/OX)

pH – 6.0 – 8.0

T > 8°C

O₂ w komorze anoksycznej < 0.5 gO₂/m³

Denitryfikacja

Skuteczność oczyszczania

W odpowiednich warunkach:

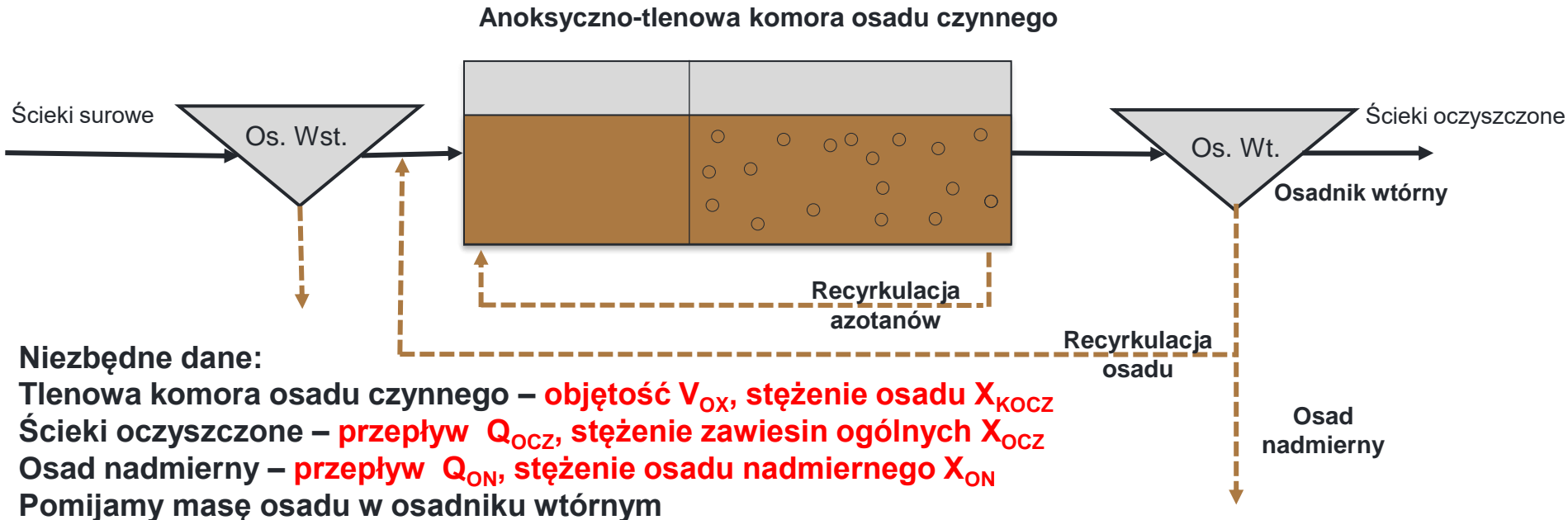
>95% NH_4

>90% NO_3

Ok. 90 % Nog

Tlenowy wiek osadu

Definicja

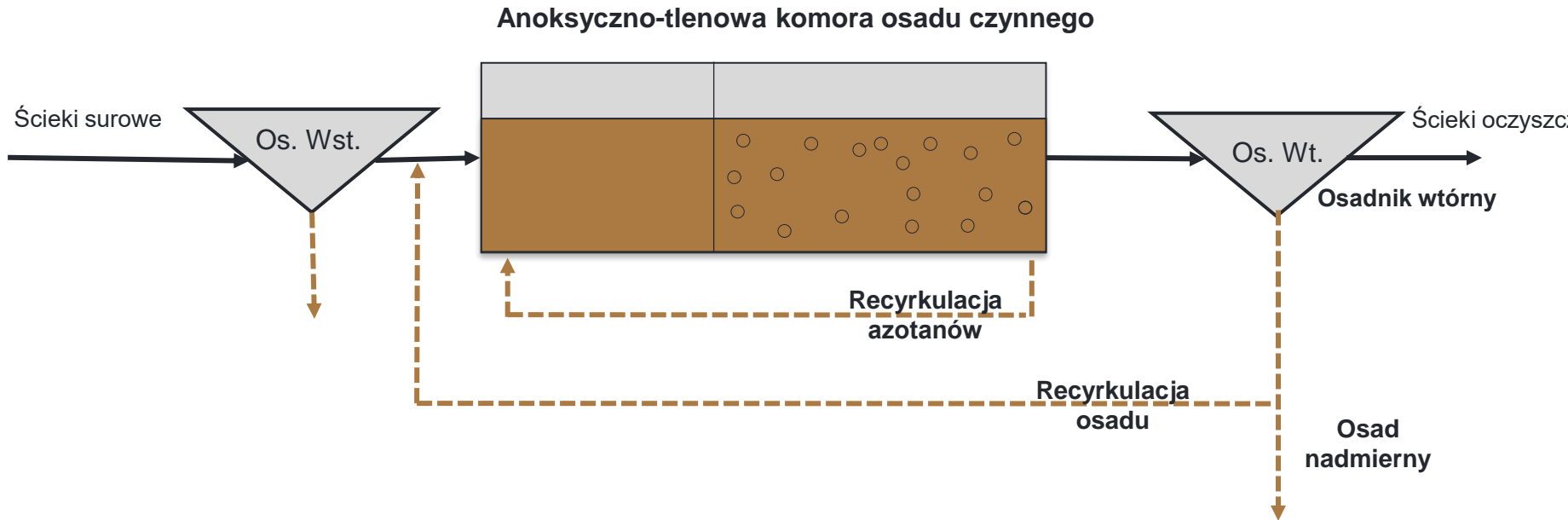
Masa osadu w komorze tlenowej, kg sm

$$WO_{OX} = \frac{V_{OX} \cdot X_{KOCZ}}{Q_{ON} \cdot X_{ON} + Q_{OCZ} \cdot X_{OCZ}}, d$$

Tlenowy wiek osadu

Definicja

$$\frac{WO_{OX}}{WO} = \frac{\frac{V_{OX} \cdot X_{KOCZ}}{Q_{ON} \cdot X_{ON} + Q_{OCZ} \cdot X_{OCZ}}}{\frac{V \cdot X_{KOCZ}}{Q_{ON} \cdot X_{ON} + Q_{OCZ} \cdot X_{OCZ}}} = \frac{V_{OX}}{V}$$

Tlenowy wiek osadu

Przykład obliczeniowy

Niezbędne dane:

Komora osadu czynnego

objętość V – **1000 m³ w tym komora tlenowa 500 m³**

stężenie osadu X_{KOCZ} – **4 kg sm/m³**

Ścieki oczyszczone

przepływ Q_{OCZ} – **1000 m³/d**

stężenie zawiesin ogólnych X_{OCZ} – **10 g sm/m³**

Osad nadmierny

przepływ Q_{ON} – **50 m³/d**

stężenie osadu nadmiernego X_{ON} – **8 kg sm/m³**

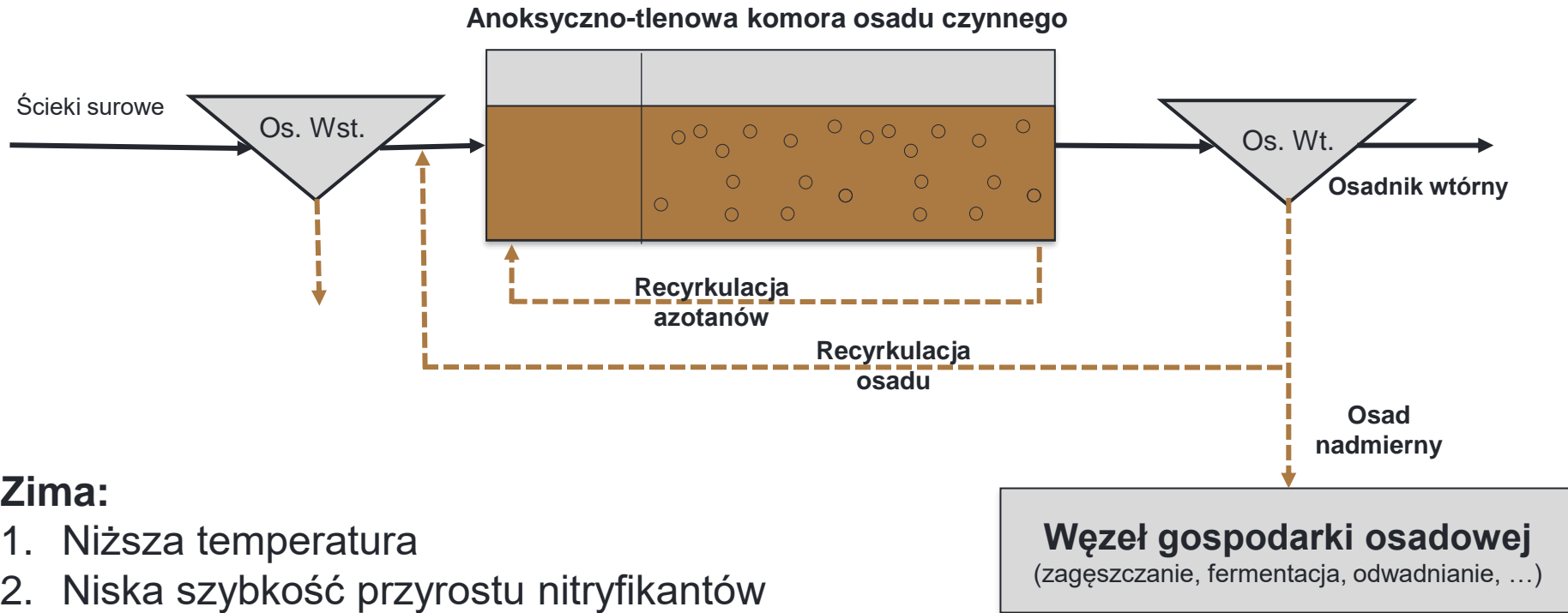
$$WO_{OX} = \frac{V \cdot X_{OX}}{Q_{ON} \cdot X_{ON} + Q_{OCZ} \cdot X_{OCZ}} = \frac{500 \cdot 4}{50 \cdot 8 + 1000 \cdot 0.01} =$$

$$\frac{2000}{400 + 10} = 4.87 \text{ d}$$

Zwykle można pominąć

Denitryfikacja

Eksploatacja w zimie

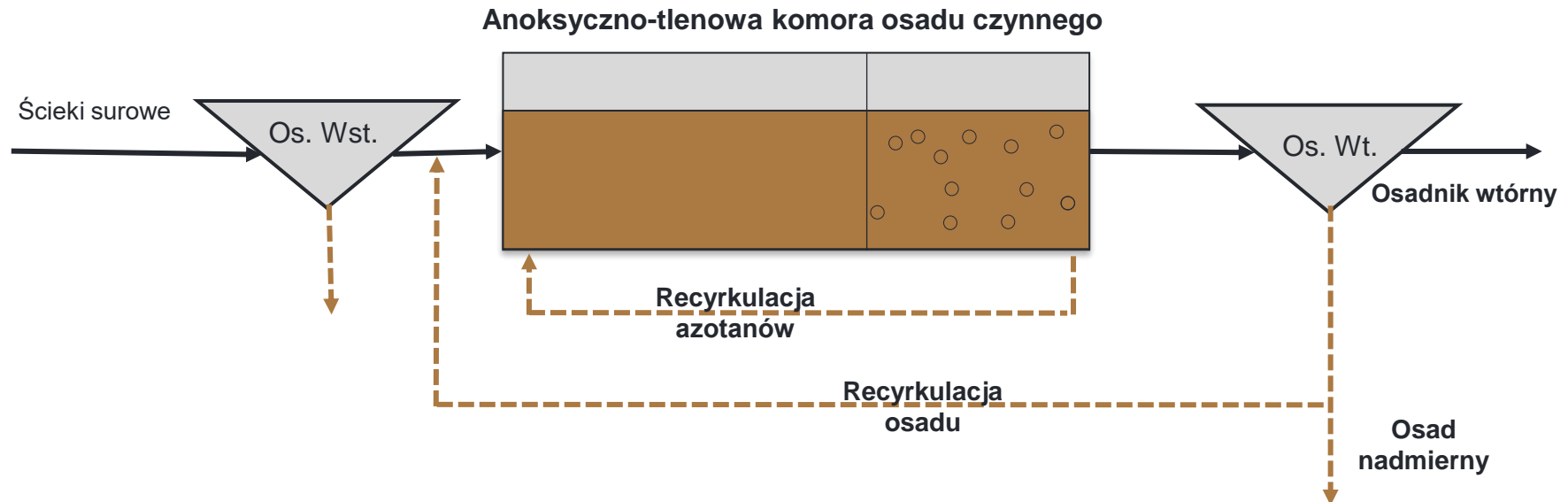

Zima:

1. Niższa temperatura
2. Niska szybkość przyrostu nitryfikantów
3. Tlenowy wiek osadu musi być wyższy
4. Musimy więc zwiększyć objętość strefy tlenowej
5. Walczymy o utrzymanie nitryfikacji

Denitryfikacja

Eksploatacja w lecie

Lato:

1. Wyższa temperatura
2. Wysoka szybkość przyrostu nitryfikantów
3. Tlenowy wiek osadu może być niższy
4. Możemy więc zmniejszyć objętość strefy tlenowej
5. Poprawiamy usuwanie azotu

Pytania do wykładu

---

1. Opisz przebieg procesu denitryfikacji?
2. W jakich warunkach denitryfikacja jest możliwa w komorze tlenowej?
3. Jakie są substraty procesu denitryfikacji?
4. Jaką rolę pełni recyrkulacja azotanów?
5. Jak wygląda usuwanie azotanów gdy nie ma recyrkulacji azotanów?
6. Co to jest tlenowy wiek osadu?